

1576475

Сергій Пожар

КУХНЯ КАРПАТ

ВІД ПРОСТОЇ ЇЖІ ДО ДЕЛІКАТЕСІВ

Серед страв галицької кухні – бограч, чорба, лечо, кнедлики, сегединський гуляш, пироги, шніцелі і багато інших колоритних страв, люблених нині гурманами. То ж яка вона справжня галицька кухня? Різноманітну і багату кухню Галичини здавна творили різні національні меншини, які тут проживали, наповнюючи її своїми традиціями.

У цій книжці знайдете дбайливо зібрані відомим кулінаром і блогером Сергієм Пожарем рецепти та з душею приготовані страви, у яких відображено симбіоз кухонь усіх тих, хто проживав на території від Карпат до Львова, познайомитесь із так званою карпатською кухнею простих людей, які здавна зберігали і передавали рецепти своїм дітям та онукам.

ЗМІСТ

ВСТУП, АБО Я ВМІЮ ГОТУВАТИ ПО-ГАЛИЦЬКИ	11
---	-----------

ЗАКУСКИ ТА САЛАТКИ

Квашений чорний груздь зі сметаною	18
Квашені білі, або як солити грузді	19
Потапці з салом та помідором	20
Бундаш кеняр	21
Сирівка з моркви та селери	22
Салатка з черемші	23
Зимова салатка	24
Пасуля колочена	25
Протерта квасоля з грибами	25
Протерта квасоля з маком	26
Протерта квасоля з горіхом та цибулею	27
Бурачки з горіхом і чорносливом	28
Варя	29
Шури	30
Дзьобачки (квасоля з оцтом і часником)	32
Сир зі сметаною та зеленою цибулею	33
Керезет	34
Смажений сир	36

БРИНЗА, БУДЗ І ВУРДА

Гуцульська фріга, або гаряча овеча бриндза зі шкварками	40
Бринза з кмином	42
Бринза з горіхами	43

ЗАКУСКИ З М'ЯСА ТА САЛА

Домашній смалець зі шкварками та журавлиною	46
Домашній смалець із грибами	47
Сальцесон галицький	48
Домашній білий сальцесон	49
Сальцесон з головизни на угорський манер	50
Сальцесон з язика та вух	52
Буженина (печеня з карчика на зимно)	53

Сіканець із мelenого м'яса, або заяць фальшивий	54
Окраса з гуски (тартар)	56
Паштетівка	57

РІДКЕ ДО СТОЛУ

Росіл з курки	64
Куряча поливка з кольрабі	65
Зупа з кореня селери	66

ПОЛИВКИ НА МАСЛЯНЦІ АБО СИРВАТЦІ 68

Поливка на маслянці з вудженими реберцями	69
Горохв'янка	70
Фасольова супа з яська	72
Поливка з кабачків і хрону	74

ЖУРЕК (ЖУР) 75

Заквас (жур)	77
Жур багатий великодній	78
Жур пісний з грибами	80
Жур грибовий зі сметаною	81
Жур традиційний з яйцем та білою ковбаскою	82

БОРЩ 84

Борщова заправка	86
Квас буряковий	86
Борщ галицький	88
Борщ панський	89
Борщ питний на молоці	90
Гуцульський пісний борщ із грибами та квасолею	91
Борщ пісний з вушками, або борщок	92
Огірчанка з цинадерками	94
Поливка з хроном на реберцях	96

ЗУПИ 98

Квасниця гірська (квашниця на баранячих реберках)	99
Капусняк	100
Підбивана квасоля з вудженою гомілкою та квашеною капустою	102
Чорнина	103
Зупа косаря	104
Зупа з волового хвоста	105
Поливка лицарська	106
Зупа фасолева підбивана з ковбасою	107
Поливка картопляна з грибами (брамборачка)	108
Поливка кминкова на сметані	110
«Чорна» поливка (пісна)	111

Юшка грибова з вушками	112
Підбивана грибівка з клюсочками	114
Лопатки підбивані	116
Юшка рибна, підбита сметаною	117
Крупеник з коропом	118
Юшка з пструга на капустяному квасі	120
Зупа зі свинячого хребта	122
Крупник із гусячих потрохів	124
Зупа зі свинячої гомілки	125

ЧОРБА 126

Чорба селянська	127
---------------------------	-----

БОГРАЧ 128

Бограч-гуяш	130
-----------------------	-----

ФЛЯЧКИ 132

Як правильно приготувати флячки	133
Флячки по-угорськи (пацал левеш)	134
Чорба з флячками	136
Душенина із свинячою гомілкою та флячками	138

ОВОЧЕВІ (ФРУКТОВІ) ТА ІНШІ ЗУПИ 140

Суницівка-холодник на молоці	141
Зупа боровкова з лазанками	142
Сливова супа	142
Зупа з трускавок	144
Ябчанка	145
Грушівка	146
Клеїк з малиною	147

ГУСТІ ПОЖИВНІ СТРАВИ

Телятина душена з огірком та гірчицею	152
Як приготувати телячу смажену поребрину	153
Волова душенина в сметані з яриною (овочами) та грибами	154
Душенина з яловичих ребер та яриною	156
Печеня з теляти в цибулево-часниковому соусі	158
Воловина по-угорськи	160
Замашенка з яловичини	161
Теляча печінка в сметані	162
Бичачі яйця з грибами	163
Рубці по-угорськи	164
Мізки з грибами	166
Смаженина зі свинини	168
Печеня зі свинячого шпандера	170

Сейкей (сегединський) гуляш з квашеною капустою	172
Сегединський гуляш з білою капустою	174
Свинина з капустою в гірчичному соусі	176
Свиняча поребринка	178
Руляда зі свинячого бочка	180
Шпондер у капусті з яблуками	182
Свиняча печена гомілка з тушкованою капустою	184
Тушкована капуста по-старопольски до рульки	186
Свинячий язик у сметані з грибами	187
Душенина зі свинячої гомілки та капусти	188
Щічки свинячі у грибовому соусі та підсмажка з лисичок	190
Цинадерки свинячі в сметанковому соусі	192
М'ясо по-гуцульськи	194
Січеники з грибовою підливою	196
Шламбуц	198
М'ясо по-циганськи	200
Ягнятина з чорносливом і часником	202
Ягня з капустою	204
Качка по-селянськи	205
Качка, надівана локшиною та грибами	206
Смажене курча з картоплею та квасолею	208
ЗУЗА	210
Гуляш із курячих шлунків	211
КОВБАСИ	212
Смажена ковбаса з курячого м'яса	213
Смажена домашня свиняча ковбаса	214
КИШКИ (КАШАНКИ)	216
Кишка з булкою	217
Кишка з гречкою	218
Кишка з булкою та кров'ю	220
Гурка гуцульська	221
Кишка з картоплею	222
Гурка з рисом (Закарпатська)	224
Гречаники	226
ГОЛУБЦІ	228
Голубці з рисом	229
Голубці з дерунами	230
Голубці з картоплею	231
Голубці гуцульські з кукурудзою	232
СТРАВИ З РИБИ	234
Пструг печений	234

Попрікаш зі сома	236
Короп з чорносливом	237

СТРАВИ З КРУП **238**

Бануш	240
Мамалига й токан	242
Мамалига	242
Токан	244
Кулеша з пшонкою	245
Пір'яник	246
Ріплянка з грибною смажкою	248
Смажена кулеша	249
Пшоняна каша	249
Пенцаки зі свининою та журавлиною	250

СТРАВИ З КАРТОПЛІ ТА КАПУСТИ **252**

Деруни карпатські	254
Кремзлики по-гуцульськи	256
Картопля з гусянкою (гусянка)	258
Рокот крумплі	259
Крумплі на шпорі	260
Капуста на молоці	262
Лечо по-закарпатськи	263
Лечо — овочеве рагу	264
Лечо з горщика	266

ГРИБИ **268**

Гриблянка гуцульська	270
Мачанка грибова	271
Мачанка грибова запалена	272
Соус грибовий, підбитий сметаною	272
Гливи з квасолею, як флячки	273

ЛОПАТКИ **274**

Лопаткі з овочами	275
Шпарагівка (лопатки) зі сухарями	276
Боби з городиною, підбиті сметаною	277
Попрікаш із лопатків	278

СТРАВИ З ТІСТА , ДОДАТКИ, ГАРНІРИ ДО СТРАВ

Лангош	282
Книдлі, книглі, палюшки, копитця	284
Картопляні палюшки із шпандером	286

Книглі з грибовою мачанкою	. 287
Палюшки зі сиром на солодко зі сметаною	. 288
Лазанки, лашки	. 289
Лазанки з капустою	. 290
Нокедлі, клюсочки з литого тіста	. 291
Нокедлі з яйцем	. 292
Чіпетки	. 293
Таргоня	. 294
Пастуша таргоня	. 296
Млинці	. 298
Налисники з м'ясом	. 300
Налисники зі сиром	. 302
Налисники з гречаною кашею та грибами	. 302
Тісто на пироги (вареники)	. 304
Пироги з картоплею	. 306
Пироги з квашеною капустою	. 306
Пироги по-гуцульськи з квасолею та грибами	. 306
Пироги з м'ясом	. 308
Пироги з сиром	. 308
Пироги з сиром солодкі	. 308
Пироги з чорницями	. 310
Вушка до зупи	. 311
Макелик, або лазанки з маком	. 312

СОЛОДКІ СТРАВИ 314

Грисик	. 315
Сирні гомбовці зі сливою	. 316
Папанаші	. 318
Пампухи, фанки, пончики	. 320
Яблучний пиріг (олмаш)	. 322
Пляцок мазурковий зі сливками	. 324
Тістечка із сиром	. 325
Птисі	. 326

НАПОЇ

Узвар	. 330
Квас із яблук	. 332
Напій із цвіту чорної бузини	. 332
Напій з калини	. 333
Напій із соку квашеної капусти та хрону	. 333